

Η ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΚΑΙ ΑΙ ΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Στὸ Σεμινάριο τῶν Διευθυντῶν τῶν Ἐνώσεων Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν ποῦ ὀργάνωσε ἡ ΠΑΣΕΓΕΣ στὴν Ἀθήνα, ὁμίλησε μεταξύ τῶν ἄλλων καὶ ἡ κυρία Κ. ΠΕΡΤΟΥΝΤΖΗ, Διευθύντρια Γεωργικῶν Ὄργανισμῶν καὶ Ἰδρυμάτων στὸ Ὑπουργεῖο Γεωργίας, γιὰ τὴν ἐξέλιξι καὶ τὶς τάσεις τῆς συνεταιριστικῆς νομοθεσίας. Τὴν ἐνδιαφέρουσα αὐτὴ ὁμιλία τῆς κυρίας ΠΕΡΤΟΥΝΤΖΗ τὸ Σ. Δ. ἀναδημοσιεύει εὐχαρίστως ἀπὸ τὸ περιοδικόν «Συνεταιριστὴς».

Ἡ συνεταιριστικὴ νομοθεσία εἶναι τμῆμα τοῦ Δικαίου ἐκάστης Χώρας.

Τὸ Δίκαιον ἐκάστοτε ἔχει σαφὴ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ εἰς ἐκάστην χώραν ἰσχύοντος πολιτικοῦ, κοινωνικοῦ καὶ οικονομικοῦ καθεστώτος.

Ὅπως ὅλοι οἱ κλάδοι τοῦ Δικαίου, οὕτω καὶ ἡ συνεταιριστικὴ νομοθεσία ὑφίσταται τὴν ἐπίδρασιν τῶν μεταβολῶν αὐτῶν.

Κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ θέματος, ἐπειδὴ θὰ ἦτο μακρὸν ἂν ἀντιμετωπίζαμεν τὴν ἐξέλιξιν, τὰς μεταβολὰς δηλ. αἰτινες ἐπῆλθον εἰς τὴν συνεταιριστικὴν νομοθεσίαν ὡς πρὸς ὅλα τὰ ἐπὶ μέρους θέματα, πολλὰ τῶν ὁποίων εἶναι λεπτομερειακά, νομιζόμεν πρακτικώτερον νὰ περιορισθῶμεν εἰς μίαν σύντομον ἔκθεσιν ἐκείνων τῶν διατάξεων τῶν κατὰ τὰ τεσσάρων ἀπέντε τελευταῖα ἔτη ἐκδοθέντων νομοθετημάτων, αἱ ὁποῖαι εἴτε καθιερῶνουν βασικὰς συνεταιριστικὰς ἀρχάς, ὅπως διεθνῶς αὐτὰ ἀναγνωρίζονται, εἴτε ἀποκλίνουν τούτων. Θὰ κάμωμεν ἐπίσης ταυτοχρόνως καὶ σύντομον ἔκθεσιν τῆς ἐπιδράσεως τὴν ὅποιαν τὸ ἐκάστοτε πολιτικόν καὶ οικονομικὸ-κοινωνικόν καθεστῶς ἔσχε ἐπὶ τῆς διαμορφώσεως τῆς συνεταιριστικῆς νομοθεσίας.

Ἐν Ἑλλάδι βῆσις τῆς συνεταιριστικῆς νομοθεσίας εἶναι ὁ νόμος 602/1915.

Γεννᾶται ὁμως τὸ ἐρώτημα: Πρὸ τοῦ νόμου τούτου ὑπῆρχον διατάξεις τινές, αἰτινες νὰ ἠδύναντο νὰ διευκολύνουν καὶ νὰ προωθήσουν τὴν σύστασιν συνεταιρισμῶν καὶ ἰδίᾳ γεωργικῶν;

Ἀπὸ τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τοῦ σχεδίου νόμου ὅπερ ἐγένετο ὁ νόμος 602 ἀρῶμεθα μερικὰ στοιχεῖα:

Παρ' ἡμῖν, ἀναφέρεται εἰς τὴν ἔκθεσιν, δὲν ὑπῆρχον ἕως τότε διατάξεις πλὴν τῶν ἀνεπαρκῶν διατάξεων τοῦ κοινοῦ ἐμπορικοῦ καὶ ἀστικοῦ δικαίου. Παρατίθενται ὁμως νόμοι τινές παλαιότεροι ἢ καὶ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν κατετίθετο τὸ νομοσχέδιον, οἱ ὁποῖοι προβλέπων ἢ καὶ ὀργανώνουν τοὺς προδρόμους τῶν συνεταιρισμῶν ἢ κάμνουν ἄλλας προβλέψεις αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ προωθήσουν τὴν σύστασιν συνεταιρισμῶν.

1) Ὡς ὑποτυπώδεις συνεταιρισμοὶ χαρακτηρίζονται εἰς τὴν ἔκθεσιν αἱ δημιουργούμεναι ὁμάδες πρὸς ἐξαγορὰν κτημάτων, βάσει τοῦ νόμου ΑΩΝΒ τοῦ 1890 «Περὶ ἐγγυήσεως τοῦ Κράτους εἰς ἐνυπόθηκα δάνεια γεωργοκτηματιῶν». Κατὰ τὸν νόμον τούτον ἠδύναντο νὰ παρέχωνται δάνεια ὑπὸ Τραπεζῶν ἢ ἰδιωτῶν εἰς ὁμάδας γεωργῶν μέχρις ὀλοκλήρου τῆς ἀξίας τοῦ κτήματος, τῇ ἐγγυήσει τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἡμισυ ποσόν τοῦ δανείου. Κατόπιν θὰ ἐγένετο καθ' ὀρισμένον τρόπον καὶ διαδικασίαν ἡ κατανομή τοῦ χρέους καὶ τῆς γῆς εἰς ἕκαστον γεωργόν.

2) Ὁ νόμος ΓΦΨΗ τῆς 9 Μαρτίου 1910 «Περὶ ὀργανώσεως καὶ διοικήσεως τοῦ Θεσσαλικοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου» ὥρισεν ὡς ἔργα τοῦ Ταμείου ἀφ' ἐνὸς τὴν διανομὴν γαιῶν ἐν Θεσσαλίᾳ εἰς κολλήγους καὶ ἀφ' ἑτέρου τὴν ἰδρύσιν καὶ κηδεμονίαν γεωργικῶν συνδέσμων μεταξύ τῶν συνοικιζομένων, διὰ τὴν προμήθειαν γεωργικῶν ἐργαλείων, ζώων καὶ σπόρων πρὸς πώλησιν εἰς τοὺς γεωργοὺς καὶ τὴν παροχὴν χρηματικῶν δανείων πρὸς ζωάρκειαν κατὰ τὴν πρώτην αὐτῶν ἐγκατάστασιν.

3) Ἀντιφυλλοξηρικοὶ ἀναγκαστικοὶ συ-